

Skade, der vilde afstedkommes ved at sende Forslaget tilbage, vilde være, at min Afgang som Landbrugsminister forsinkedes et Par Dage. Den Skade er forhaabentlig for Land og Folk til at bære, og den Vinding, der vilde opnaas ved, at vi naaede de 7,000 Kr., vilde i hvert Tilfælde nok opveje den Skade, hvis der i øvrigt er nogen Skade forbunden med min Forbliven som Landbrugsminister et Par Dage mere eller mindre. Men skulle vi ikke være enige om een Ting, nemlig at holde det Spørgsmaal udenfor; det kommer for saa vidt ikke Sagen ved.

Men jeg tror nu ikke, man skal være saa lettroende, saa sikker i sin Forventning om, at der ikke er Spor af Fare forbundet med at føre Sagen tilbage. Man maa huske paa, hvorledes det gik til deroppe. Det synes, at man ikke har den rette Forstaaelse af det, ikke har lagt Mærke til, hvad det var, der foregik oppe i Landstinget. Stillingen var den, at der af Højre var stillet et Ændringsforslag om, at hvad Laaneværdien overskred 6,000 Kr., skulde modsvares med $\frac{1}{5}$ i Stedet for $\frac{1}{10}$ over hele Linien. Det var et Brud paa det Princip, der har været raadende i de 9 Aar, og som vi her fra Folketingets Side sætte overordentlig megen Pris paa at opretholde. Fra frikonservativ Side var der stillet Forslag om det, der nu foreligger vedtaget her, nemlig om at nedbringe Laanegrænsen fra 7,000 til 6,500 Kr. Men samtidig var der dette Forhold — og det beder jeg lagt Mærke til —, at de Frikonservative subsidiært havde sluttet sig til Højres Forslag, saa hvis de Frikonservatives Forslag ikke var blevet vedtaget, saa vilde de og Højre have stemt sammen om noget, som sikkert de Herrer Socialdemokrater og Radikale vilde anse for at være uheldigere end det, der foreligger vedtaget her. For Venstre i Landstinget og for mig var der nu ingen som helst Grund til at vente, at Højre vilde gaa imod de Frikonservatives Forslag, uden netop for saa vidt der derved banedes Vej for Vedtagelsen af deres eget. Men for Venstre og mig var det om at gøre at hindre, at det, der var værre end de Frikonservatives, blev vedtaget, og vi havde ikke, hverken ud af Betænkningen eller ud af den foregaaende Udvalgsbehandling eller af Højregruppens Ordførers Udtalelser i første Omgang, noget som helst Indtryk af, at Højre var Modstander af de Frikonservatives Forslag. Det eneste, der i saa Henseende var sagt i første Omgang, altsaa i de Udtalelser, der skulde være

vejledende for Venstreordførers og min Stilling i Sagen, var det, at Højregruppens Ordfører sagde: Jeg tror ikke, de Frikonservatives Ændring byder den Betyggelse i samme Retning, som vor gør det, og han vilde derfor anbefale Ændringsforslaget under Nr. 7 fremfor Ændringsforslaget under Nr. 6; men der var ikke et Ord om, at han var en principiel Modstander af det sidste. Saaledes laa Sagen. For at undgaa Højres Forslag stemte Venstre for de Frikonservatives, og jeg anbefalede ogsaa at gøre det. Først i det Øjeblik, da Tilslutningsudtalelsen fra Venstres og min Side havde sikret de Frikonservatives Forslags Vedtagelse, først da tager Højre sit Forslag tilbage. Nu henstiller jeg, om det er god Forhandlingspolitik, at man, naar man har givet Tilslutning til et Forslag, gaar fra det, fordi et andet Forslag er bortfaldet, naar man ved, at det kun er bortfaldet derved, at Tilslutningen til det første er given. Jeg beder dette taget i Betragtning. Her er ikke Tale om en forkert eller uheldig Manøvre, thi hvis Venstre i Landstinget og jeg havde modsat os de Frikonservatives Forslag, var Højres Forslag blevet opretholdt og vedtaget. Det beder jeg Dem erindre, mine Herrer!

Ogsaa den Omstændighed, at det ærede Medlem fra Fredensborg (Johan Knudsen), som jo egentlig er Fader til det gamle Højres Forslag i Landstinget — det er jo egentlig dette ærede Medlem, der her har baaret den Tanke frem, som vi have mindre Sympati med end det, der nu foreligger —, ikke finder at burde anbefale det høje Ting at føre Sagen tilbage, er et Bevis for, at det ikke er saa overordentlig tilraadeligt.

Naar man oppe i Landstinget fra Venstres Side blev staaende paa det, man havde givet sin Tilslutning ud fra den, da Tilslutningen blev given, foreliggende Forudsætning, var det selvfølgelig ogsaa under Hensyn til, at hvis man var løben fra sit ved anden Behandling givne Ord, stod man overfor den nærliggende Mulighed, at Højre og de Frikonservative i fælles Uvillie mod dette Ordbrud, der da vilde have foreligget, kunde have samlet sig om noget, der vilde have været endnu mere usmageligt for Folketinget. Derfor var det, den ærede 1ste Landstingsmand for 7de Kreds (Madsen-Mygdal) meget rigtigt bemærkede, at vel syntes Forudsætningen fjernet, men man maatte huske paa, at der var en tredje Behandling tilbage. Denne Henviisning til tredje Behandling blev misforstaaet